

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyiltterek és hirdetések.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor
Fél évre 4 kor
Negyed évre 2 kor
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Nyilttér petitsora 50 fillér.

Feladós szerkesztő:
ZRÍNYI KÁROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lapfajdosos:
STRAUSZ SÁNDOR.

Hogyan csökkenthetjük a tüzeseteket?

Most, amikor az idő napról napra melegebb lesz, a nap melegebben szórja sugarait, elkezdődnek s nagyon sűrűen ismétlődnek azok a rettenetes tüzkatasztrófák, amelyek nemcsak a gazda vagyonában, keservesen betakarított lakarmányában, de fájdalom, nagyon sokszor az emberi életben is borzasztó károkat okoznak. Utánuk sírás, nyomor következik s nem egyszer, nemcsak hogy egyes gazda nem tud néha soha kilábalni ezen szerencsétlenség-okozta vesztéségből, de nem egyszer megtörténik, hogy egész nagy városok is csak évtizedek múlva tudják elérni régi gazdasági színvonalukat, amelyet a tűz alaposan megnyirbált.

Igaz, nagyon sok üdvös országos és megyei rendeleteink vannak a tüzesetek megelőzésére, de vagy az illető hatósági kőzletnek nem veszik komolyan, vagy az egyes lakosok néha nem ellenőrizhető nagysága folytán, egyes megyékben nagyon sűrűen ismétlődnek olyan tüzesetek, amiket idejében való gondoskodással meg lehetett volna akadályozni.

Álljon itt alább néhány üdvös figyelmeztetés azon célból, hogy azok úgy magunknak, valamint, ha másokat látunk ilyenféle tűzveszélyes dolgokat elkövetni, intésül szolgáljanak.

Hogyan támad tűz?

Tűz támad, ha az építőmester a kéménybe gerendát vagy szarufát épít be; ha a tűzhellyel ellátott háznak nincs alkalmas kéménye; ha náddal, zsuppal vagy faszindellyel fedett házon orosz (cilinder) kémény van, vagy ha az orosz kémény belül négy-szögletes; ha a kémény uem haladja túl a tető gerincét s ha a téglarétegek között levő hézagok nincsenek gondosan bevakolva; ha a kályha alatt a padlót nem burkolják vasbádoggal vagy téglával; ha a kéményen alkalmazott vasajtó nem működik jól, az az ha nem lehet bezárni; ha a deszkafalon keresztül vagy az eresz alá füstvezető csővel tesznek; ha kátrányt olvasztanak s az kifut; ha a háziasszony zsirt olvaszt, borl vagy spirituszt forral; ha a tea vagy más főzészor a spiritusz-forralót ügyellenségből vagy vigyázatlanságból magára rántja; ha a háziasszony nem tudja, hogy a hamut — melyben izzó parázs is lehet — nem szabad gyulékony tárgyak közelébe dobni (pedig

megtörténik, hogy némely helyen a padláson gyűlik össze azon célból, hogy mosásnál lúgnak használat), hogy a takaréktűzhely sülőjében aprófát szárítani nem szabad; hogy a ruhamosáshoz szükséges vizet szűk udvarba felállított vaskályhán ne melegítse; a tűzgyújtáshoz való fát petróleummal ne öntse le, hogy gyorsabban meggyulladjon. Tűz támad, ha a szenesvasat ide-oda lóbálva élesztik; ha a házban kenyérsütés van s azt a szalmaseprőt, (pemelet) mellyel a tüzes kemencét kiséperte, mielőtt egy vizes dézsában alaposan megmártotta volna, az udvarra kiteszi; ha a tűz közelében ruhát szárít; a tartónélküli lámpával az istállóba megy tehenet fejni s a tehén a lámpát felrugja, vagy az a kézből kiesik; vagy ha a padlásra gertyával vagy lámpával megyünk s a pókháló meggyullad; ha a szülő templomba, piacra vagy mezőre megy s ahelyett, hogy gyermekét magával vinné vagy óvodába küldené, esetleg más őrizetelre bízna, a szobába zárja (ez sem ritkaság) vagy künt hagyja, de a gyújtót nem zárják el jól eljött a gyermek tüzet rak, melytől ruhája tüzet fog s így a gyermek s a község nagy része a lángok martaléka lesz.

Tűz támad, ha a háziasszony égő gyertya vagy lámpa mellett benzinnel keztyűt vagy más efféle tisztít; ha petróleum lámpába akkor ölt olajat, amikor az ég vagy ha a lámpa rostélyját nem tisztítják kellően; ha izzó vagy még lángoló gyújtót, égő szivart vagy cigarettát olyan helyre dobunk, ahol az gyulékony anyagokat, papírokat, forgácsot, szalmát, száraz füvet, ruhát gyujthat meg. A gyújtót használat után teljesen el kell oltani, égő szivart vagy tűzbiztos helyre kell tenni, vagy gondosan eltáposni, ez nem kerül nagy fáradságba, csak meg kell szokni.

Tűz támad, ha égő szivarral, cigarettával vagy pipával lefekszünk s elalszunk, a szivar vagy a kupak nélküli pipa szánkából kiesik és az ágyruháat meggyújtja s nem egyszer a szerencsétlen dohányzó kis családjával együtt elpusztul.

Tűz támad, ha este ágyban fekvő égő gyertya mellett olvasunk, közben elalszunk s vagy az ujság ráesik vagy a takaró ér az égő gyertyára, vagy az lövig égve az alatta levő deszkát vagy papírt meggyújtja, ha a község területén csépelnek vagy gabonát, szénát stb. hordanak s ilyenkor égő pipával dolgoznak vagy kénés gyufát ejtenek el.

Tüzet okozhat a kályhából kipattanó

szikra, vagy a túl tele öntött petróleumlámpa felrobbanása. Tűz támad, ha a mezei munkások, pásztorok, kirándulók száraz avar között tüzet raknak s azt, ha végeztek, el nem oltják, a szél tovább röptíti a szikrát s így gyepük, néha egész erdők s községek égnék le;

ha náddal, zsuppal vagy faszindellyel fedett házak vagy kazlok között lövöldözünk vagy tüzet rakunk; friss kőszeten, sarjut, friss szénát, lóhert vagy mennyiségben felhalmozunk s azt soká állni hagyjuk egy helyen;

ha a kereskedő lőpor, petróleum, benzín és egyéb robbanó anyagok közt dohányzik vagy nyitott világítóval jár; ha a gépész az olajos rongyokat és kócot nem vas- vagy agyagedényben tartja, hanem faladában összehalmozza; ha a kereskedő raklárában a kénsgyújtó dobozait egér rájja keresztül vagy ha az rosszul van felhalmozva, vagy fölötte nehéz tárgyak olyképp vannak elhelyezve, hogy csekély, az épület rázkódása folytán ledűl és surlódik. Nem egy bolti tűz keletkezett már így, amit a megejtett tűzvizsgálatakor éppen nem, vagy csak a valószínűség szerint lehetett megállapítani.

Tűz támadhat továbbá, ha a nap sugarai az ablakba tett nagyított lencse vagy szemüveg keresztül sülte, azok gyújtópontja valami gyulékony tárgyra esik s azt meggyújtja; ha a világító gázzal telt helyiségbe égő gyufával lépünk; ha villamos világításnál rövidzárlat támad,

ha ellenségünk, vagy valami kiutasított csavargó boszúból ránk gyújtja a házat; ha lokomotív kurtjéből kiszálló szikrák gyulékony anyagra esnek; végül, ha villám sújtja az épületet, ami ellen egy-két, bizonyos távolságban elhelyezett villámhárítóval védekezhetünk.

Ezen dolgokat, ha egymásnak, különösen fiatal a tudatlanabbaknak elmondjuk, egymást figyelmeztetjük, esetleg fejlejtjük s ha magunk is ezek elkövetéséről őrizkedünk, nagyon sok vagyonnak leszünk megőrzői, nagyon sok szegény családnak tartjuk meg a falatját, igen sokkal kevesebb könnyű fog folyni.

Tartsa ezt minden jóérsű ember kötelességének.

Péntek Ernő
kéményseprő.

Sirolin

Emeli az érvényet és a testhelyet, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéketlen utánaatokat is kínálunk, kérjen mindenkör „Roche” eredeti csomagolását.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.— koronás.

BOHN nagykikindai cserepe

legjobb minőségű fedélcserép legolcsóbb árak mellett.

Tessék árjegyzéket kérni.

Képviselek kerestetnek.

BOHN téglagyár, Nagyikinda.

Szabadalm. BOHN-féle termézetes vörös fedélcserép.

523 4—*

HERKULES MOTOR VALLALAT
BUDAPEST V. VACZI-UT 30.

ELISMERT LEGHIRESEBB
CSÉPLŐKÉSZLETEK
TELJES JÓTÁLLÁSSAL
ÜZEMBEN
BÁRMIKOR
MEGTEKINT
HETŐK.

ELSŐRENDŰ
SZIVÓGÁZTELEPEK
ÜZEMKÖLTSÉG.
LÓERŐ ÓRÁNKINT
KB. 1½-2 FILLÉR
ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA.
ÁRJEGYZÉK INGYEN.

Locomobil és

cséplőszekrény

olcsón eladó,

Varga Sándor, Bányavár

Posta: Muraszterdahely.

Jeden locomobil i mlatacškrinja

se na fal prodaje

Varga Sándor

Bányavár

Posta: Muraszterdahely.

Kérjünk mindenütt határozottan
GLOBINT Fritz Schulz Jun. r.-t.-tól.

Globin
cipőtisztítószer
legszebb

Grand Prix
1904 St. Louisi világtalálós.

fényt adja,
a bőrt puhán. és
egészen tartja.

FIGYELEM! Sok értéktelen után-
szoktak ajánlani.

Irógépszallagok,
Irógépszénpapír.
Irógépölaj,
Radír és
Irógépappír,
Kitűnő minőségben, nagy választékban kapható

Strausz Sándor

könyvkereskedésében, Csáktornyán.

**STOCK - COGNAC
MEDICINAL**

szavatolt valódi borpárat

Camis és Stock

gőzpároló telepéből,

BARCOLA.

Cognac-gőzfőzde, állandó
hivatalos vegyi ellenőrzés
alatt. 856 30-52

Kapható minden jobb üzletben.

**Steckenperd-
Liliumtejszappan**

Legenyhébb szappan arcbőrre és szeplő
ellen jó hatással.

Mindenütt kapható!

960 13-40

30 hl. 1908 évi muraközi fe-
hér bor és 56 liter törköly-
pálinka eladó.

Viziszentgyörgy (Oskolahegy)

ALSZEGHY ALAJOS.

30 hl. 1908 godišnjo medji-
mursko belo vino i 56 liter
dropžganica se prodaje.

Viziszentgyörgy (Oskolahegy)

ALSZEGHY ALAJOS.

534 2-3

Legnagyobb
ujdonság! **- EUFON -** Legnagyobb
ujdonság!

hangtölcsér nélküli beszélőgépek.

A hiányzó hang-
tölcsért a „Reso-
nanz” szekrény
pótolja, mely ál-
tal a bántó
bádoghantól
egy teljesen
szabad eddig utól
nem ért ter-
mézetes tiszta
hangot nyerünk.

6 készülék typus
legtökéletesebb
és legfinomabb
kivitelben 75 ko-
ronától feljebb.

Árjegyzék ingyen és
-- bérmentve. --

535 2-3

EUFON Co. LIMT. BUDAPEST-WIEN I., GRABEN 17.

Elárúsítók Budapesten: FUSZEK HENRIK IV., Ferenciek-tere 2 szám.
MUSICA COMPANY, VI., Teréz-körút 1 szám.

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendő a előfizetési díjak, nyitlterek és hirdetések.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor
Fél évre 4 kor
Negyed évre 2 kor
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számítottak.

Nyitlter pettóra 50 fillér.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Felolós szerkesztő: ZRINYI KÁROLY.	Főszerkesztő: MARGITAI JÓZSEF.	Kiadó és lapfajdosos: STRAUSZ SÁNDOR.
--	--	---

Hogyan csökkenthetjük a tüzeseteket?

Most, amikor az idő napról napra melegebb lesz, a nap melegebben szórja sugarait, elkezdődnek s nagyon sűrűen ismétlődnek azok a rettenetes tűzkatasztrófák, amelyek nemcsak a gazda vagyonában, keservesen betakarított lakarmányában, de fájdalom, nagyon sokszor az emberi életben is borzasztó károkat okoznak. Utánuk sírás, nyomor következik s nem egyszer, nemcsak hogy egyes gazda nem tud néha soha kilábalni ezen szerencsétlenség-okozta veszteségekől, de nem egyszer megtörténik, hogy egész nagy városok is csak évtizedek múlva tudják elérni régi gazdasági színvonalukat, amelyet a tűz alaposan megnyirbált.

Igaz, nagyon sok üdvös országos és megyei rendeleteink vannak a tüzesetek megelőzésére, de vagy az illető hatósági közegek nem veszik komolyan, vagy az egyes lakosok néha nem ellenőrizhető nagysága folytán, egyes megyékben nagyon sűrűn ismétlődnek olyan tüzesetek, amiket idejében való gondoskodással meg lehetett volna akadályozni.

Álljon itt alább néhány üdvös figyelmeztetés azon célból, hogy azok úgy magunknak, valamint, ha másokat látunk ilyenféle tűzveszélyes dolgokat elkövetni, intésül szolgáljanak.

Hogyan támad tűz?

Tűz támad, ha az építőmester a kéménybe gerendát vagy szarufát épít be; ha a tűzhellyel ellátott háznak nincs alkalmas kéménye; ha náddal, zsuppal vagy faszindellyel fedett házon orosz (cilinder) kémény van, vagy ha az orosz kémény belül négy-szögletes; ha a kémény uem haladja túl a tető gerincét s ha a téglarészek között levő hézagok nincsenek gondosan bevakolva; ha a kályha alatt a padlót nem burkolják vasbádoggal vagy téglával; ha a kéményen alkalmazott vasajtó nem működik jól, az az ha nem lehet bezárni; ha a deszkafalon keresztül vagy az ereszt alá lüstvezelő csővel tesznek; ha kátrányt olvasztanak s az kifut; ha a háziasszony zsirt olvaszt, bort vagy spirituszt forral; ha tea vagy más főzészor a spiritusz-forralót ügyellenségből vagy vigyázatlanságból magára rántja; ha a háziasszony nem tudja, hogy a hamut — melyben izzó parázs is lehet — nem szabad gyulékony tárgyak közelébe dobni (pedig

megtörténik, hogy némely helyen a padláson gyűlik össze azon célból, hogy mosásnál lúgnak használják), hogy a takaréktűzhely sűrűjében aprófát szárítani nem szabad; hogy a ruhamosáshoz szükséges vizet szűk udvarba felállított vaskályhán ne melegítse; a tűzgyújtáshoz való fát petróleummal ne öntse le, hogy gyorsabban meggyulladjon. Tűz támad, ha a szenesvasat ide-oda lóbálva élesztik; ha a házban kenyérsütés van s azt a szalmaseprőt, (pemetel) mellyel a tüzes kemencét kiséperte, mielőtt egy vizes dézsában alaposan megmártotta volna, az udvarra kiteszi; ha a tűz közelében ruhát szárít; ha a tartónélküli lámpával az istállóba megy tehenet fejni s a tehén a lámpát felrugja, vagy az a kézbe kiesik; vagy ha a padlásra gyertyával vagy lámpával megyünk s a pókháló meggyullad; ha a szülő templomba, piacra vagy mezőre megy s ahelyett, hogy gyermekét magával vinné vagy óvodába küldené, esetleg más őrizetere bízná, a szobába zárja (ez sem ritkaság) vagy künt hagyja, de a gyújtót nem zárják el jól eljött a gyermek tüzet rak, melytől ruhája tüzet fog s így a gyermek s a község nagy része a lángok martaléka lesz.

Tűz támad, ha a háziasszony égő gyertya vagy lámpa mellett bennel keztyűt vagy más efféléit tisztít; ha petróleum lámpába akkor lőt olajal, amikor az ég vagy ha a lámpa rostélyát nem tisztítják kellően; ha izzó vagy még lángoló gyújtól, égő szivart vagy cigarettát olyan helyre dobunk, ahol az gyulékony anyagokat, papírokat, forgácsot, szalmát, száraz füvet, ruhát gyujthat meg. A gyújtót használat után teljesen el kell oltani, égő szivart vagy tűzbiztos helyre kell tenni, vagy gondosan eltáposni, ez nem kerül nagy fáradságra, csak meg kell szokni. Tűz támad, ha égő szivarral, cigarettával vagy pipával lefekszünk s elalszunk, a szivar vagy a kupak nélküli pipa szánkából kiesik és az ágyruhába meggyújtja s nem egyszer a szerencsétlen dohányzó kis családjával együtt elpusztul.

Tűz támad, ha este ágyban fekvő égő gyertya mellett olvasunk, közben elalszunk s vagy az ujság rászik vagy a takaró ér az égő gyertyára, vagy az lövig égve az alatta levő deszkát vagy papírt meggyújtja, ha a község területén csépelnek vagy gabonát, szénát stb. hordanak s ilyenkor égő pipával dolgoznak vagy kénes gyufát ejtenek el.

Tüzet okozhat a kályhából kipattanó

szikra, vagy a túl tele öntött petróleumlámpa felrobbanása. Tűz támad, ha a mezei munkások, pásztorok, kirándulók száraz avar között tüzet raknak s azt, ha végeztek, el nem oltják, a szél tovább röpti a szikrákat s így gyepük, néha egész erdők s községek égnék le;

ha náddal, zsuppal vagy faszindellyel fedett házak vagy kazlok között lövöldözünk vagy tüzet rakunk; friss kőszeten, sarjut, friss szénát, lóhert nagy mennyiségben felhalmozunk s azt soká állni hagyjuk egy helyen;

ha a kereskedő lőpor, petróleum, benzín és egyéb robbanó anyagok közt dohányzik vagy nyitott világítóval jár; ha a gépész az olajos rongyokat és kócot nem vas- vagy agyagedényben tartja, hanem faladában összehalmozza; ha a kereskedő raktárában a kénesgyújtó dobozait egér rájja keresztül vagy ha az rosszul van felhalmozva, vagy fölötte nehéz tárgyak olyképp vannak elhelyezve, hogy csekély, az épület rázkódása folytán ledűl és surlódik. Nem egy bolti tűz keletkezett már így, amit a megejtett tűzvizsgálatakor éppen nem, vagy csak a valószínűség szerint lehetett megállapítani.

Tűz támadhat továbbá, ha a nap sugarai az ablakba tett nagyító lencse vagy szemüveg keresztül sütve, azok gyújtópontja valami gyulékony tárgyra esik s azt meggyújtja; ha a világító gázzal telt helyiségbe égő gyufával lépünk; ha villamos világításnál rövidzárlat támad,

ha ellenségünk, vagy valami kintasított csavargó boszúból ránk gyújtja a házat; ha lokomotív kurtjéből kiszálló szikrák gyulékony anyagra esnek; végül, ha villám sújtja az épületet, ami ellen egy-két, bizonyos távolságban elhelyezett villámhárítóval védekezhetünk.

Ezen dolgokat, ha egymásnak, különösen falun a tudatlanabbaknak elmondjuk, egymást figyelmeztetjük, esetleg fejlejtjük s ha magunk is ezek elkövetéséről őrizkedünk, nagyon sok vagyonnak leszünk megőrzői, nagyon sok szegény családnak tartjuk meg a falatját, igen sokkal kevesebb könnyű fog folyni.

Tartsa ezt minden jóérzésű ember kötelességének.

Péntek Ernő
kéményseprő.

Sirolin

Emeli az érvágyat és a testvélyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulózis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéketlen utánaatokat is kínálunk, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolását.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárban. — Ára üvegenként 4.— koronás.

Kedves Honleányok és Honfiak!

Az elődök emlékeit megbecsülni, a nagy és dicső tettek emlékeit megőrizni, a legszebb honleányi és hazafiai kötelesség.

Van-e annál emlékezetesebb idő a magyarok történelmében, amikor a kurucok csillaga fényelt, amikor a vitéz kuruc csapatok lovai patáinak robaja remegtette meg a haza ellenségeinek a szívét és tette büszkén dobogóvá a magyarét?

És van-e nagy harci tusának szerény, de ragyogóbb eseménye, mint a kis csobánci sziklavárba szorultak mesébe illő hősiessége?

Ha Csobánc alatt vitt el az útnak, vajjon eszünkbe jutott-e az a fényes diadal, melyet 1707. évi február hó 24-én, fenn a hegy ormán, egy maroknyi kuruc csapat, mintegy harmincan, a várba fölmenekült környékbeli nemesség és azok hozzátartozói, a zalamegyei hőselkü asszonyok segítségével a vad kegyetlenségéről híres Rabutin császári vezér hatalmas serege fölött kivívott?

A császári vezér elvonulni igyekezett Csobánc alatt seregével, mikor a várbeli vakmerők közül valaki közibük lött. Ezrével támadtak erre a kis sziklavárnak.

Csodálatraméltó küzdelem következett! A középkor fegyvereivel küzdő várbeliek a jól felszerelt és tekintélyes hadsereggel szemben vitézül megállották helyüket. És mikor a csepp hadsereg lankadni kezdett, a hőselkü zalai asszonyok is munkához láttak. Forró víz, gerenda, szikladarab volt az asszonyok rettelens fegyvere. És a vége az lett a küzdelemnek, hogy az ostromló tábornokot a várból lelőtték, a nagy császári sereg pedig jelentékeny veszteséggel szegényszemre megszaladt.

Kedves Honleányok és Honfiak! Tegyük róla, hogy a kuruc bátorság eme fényes napját senki ne feledje! Állítsunk olyan emléket Csobáncra, mely időtlen-időig hirdesse Rákóczi vitéz katonái és a zalai asszonyok dicsőségét!

Hazafias szívvel és őszinte bizalommal fordulunk a magyar királyi belügyminiszter úr 12346/1909. számú engedélye alapján mindazokhoz, akik igaz magyaroknak érzik és vallják magukat, szerény hozzájárulással tegyék lehetővé, hogy a bazalt kövekből emelendő emlékoszlop rövid idő lefolyásával állhasson már a csobánci tölön.

Kelt a Balatoni Szövetségnek, Budapest, 1909. évi január hó 31-én tartott közgyűléséből.

Hazafias üdvözléssel:

Burchard-Béla gróf főrendiházi tag, elnök.	Széchenyi Viktor gróf főispán, alelnök.
Bathhány Lajos gróf v. b. t. t. orsz. képv. tb. elnök.	Óvári Ferenc dr. orsz. képv. ügy. alelnök.
Szűts Béla mérnök, alelnök.	Csepplő Ernő titkár.

— **A népkönyvtár** mindenki számára ingyen nyitva van minden vasárnap délután 1/2—1/3-órán a városházán.

K Ü L Ö N F E L É K .

— **A magyar kultúra ünnepe.** Ritka és lélekemelő ünnepély színtere lesz a holnapi napon Drávavásárhely nagyközség. Holnap szentelik fel ugyanis nagy ünnepség keretében a drávavásárhelyi áll. népiskola zászlaját, mely ünnepélyen, mint értesítünk, részt vesz Zalaegerszegről a főispáni család, a magyar tanügy, a magyarosítás sok lelkes

barátja. A zászlósnai tisztiséget gróf Bathányi Pálné, Paliny Inkey Valéria fogadta el. Az áll. iskola zászlaját Kroller Miksa zalavári apát fogja felszentelni. Az ünnepséggel kapcsolatosan a «Muraközi Tanítókör» évi rendes közgyűlést tart Drávavásárhelyen.

— **Hivatallátogatás.** Závody Albin dr. kir. kuriai bírő, nagykanizsai kir. örvény-széki elnök, a mult héten Csáktornyan járt, hogy a kir. járásbíróság és lelekkönyv ügyvitelét és pénzkezelését vizsgálata tárgyává tegye. Závody Albin elnök két napot töltött Csáktornyan s vizsgálata folyamán mindent rendben talált. Távozásakor a mintaszéru állapotok fölött Simon Lajos táblai bírónak s a bírói karnak teljes megelégedését fejezte ki.

— **Esküvő.** Boldogfai Farkas Lajos törökudvari uradalmi intéző f. hó 15-én kötött házasságot pósfai Horváth Irmával, Horváth János nyug. államvasúti fűtőházi igazgató leányával Nagykanizsán.

— **Eljegyzés.** Marton Aladár fővárosi posta- és távirtda tiszt. Marton Vilmos nagykanizsai posta- és távirtda főtiszt és nejének fia f. hó 16-án jegyezte el Pátkai Olga kisasszonyt, Pátkai Jakab helybeli déli vasúti állomásfőnök leányát.

— **Tanulmányi kirándulások.** A csáktornyai áll. tanítóképző-intézet növendékei a mult héten hazafias kultusznak hódoltak: május 12-én a Zrínyi-várba látogattak el, 15-én pedig a zrínyifalvai Zrínyi-emlékhez zarándokoltak, hogy mindkét helyen a hazafias kegyelet adóját leróják. A várban Zrínyi K. igazgató tartott előadást a vár multjáról s magyarázta meg az összes történelmi vonatkozásokat, amelyek még most is látható formában a várhoz fűződnek. A zrínyifalvi erdőben is egy kis ünnepély keretében hódoltak Zrínyi Miklós, a költő, halhatatlan emlékezetének. Az ifjúság mindkét helyen hazafias dalokat énekelt. Ütközben a növendékek a nagyfalui és zrínyifalvai áll. elemi iskolákat tekintették meg, előbbi helyen Bezenhoffer Mihály tanítását is meghallgatva, ki gyakorlatilag mutatta be módszerét, mellyel a magyar nyelvet idegenajku tanítványai körében oly szép sikerrel tanítja. A növendékek este tértek vissza Csáktornyára, ahol az intézeste való visszateérés előtt a Zrínyi emlékoszlop előtt is rövid ünnepélyt rendeztek.

— **Obeliszk Strigovcsákon.** Egy szép hazafias mozgalomról kapunk hírt: a stridóvári társadalom, élén Fejér Dénes honvéd-századossal, a stridóvár mellett emelkedő hegyen emléket akar állítani annak emlékezetére, mely a hegy tetején egykor állott büszke várnak mostani romjainhoz fűződik. A hagyomány szerint ugyanis kétszer látott volna ez a vár királyt az Árpádház idejében: IV. Bélát, ki itt húzta meg magát egy időre akkor, amikor a mohi ütközet után a tenger felé menekült s III. Endrét, ki mint fogoly töltött itt rövid időt, míg trónjára nem bocsátották. Kétségtelenül kegyeletes cselekedet a stridóváriak részéről, hogy a történelmi emlékeknek ily rokonszenves módon áldoznak. Ezzel nemcsak hazafias érzületüknek adnak méltó módon kifejezést, de az obeliszk által újabb látható szimbólumot létesítenek, mely nemcsak a magyarság hirdetője lesz, de újabb láncszem, mely az itteni idegenajku, de hazafias érzésű lakoságot csak hathatósabban fűzi össze a magyarsággal s a magyar államezsmével. Az öszzeget közadakozásból akarják összehozni,

ami a lelkes társaságnak bizonyára sikerülni is fog.

— **Esküvő.** Meissner Oltó posta- és távirtda segédtiszt f. hó 29-én tartja esküvőjét Nagybecskerekben özv. Rády Mihályné leányával, Etelkával.

— **Főkönyvelő választás.** Korpitsch Rezső stridói takarékpénztári főkönyvelő a sümegi takarékpénztár r. t. főkönyvelőjévé választatott meg.

— **Hivatalos órák.** A csáktornyai m. kir. adóhivatalban május 10-től — szeptember 30-ig a hivatalos órák délelőtt 8-tól 12-ig tartatnak.

— **Új orvosi kör.** Zalavármegye törvényhatósági bizottsága legutóbb tartott közgyűlésén kimondta, hogy a csáktornyai és perlati járásokban egy-egy orvosi kört szervez.

— **Gyógyszertárunk ügye.** A csáktornyai második gyógyszertár felállítását, melyet Kovács és Sággyi gyógyszerészek kérelmeztek, a vármegyei törvényhatósági bizottság közgyűlése nem véleményezte.

— **A postatakarékpénztár népszerűsítése.** Hazánkban a postatakarékpénztár sokkal kevésbé népszerű, mint ezt közgazdasági jelentősége alapján megérdemelné. Most a tanítószág siet e fontos ügy szolgálatába. Eddig 3 zalamegyei tanítóegyesület közgyűlési napirendjében látjuk felvéve a magyar postatakarékpénztár ismeretét, melyet a «Muraközi Tanítókör»-nek holnap, Drávavásárhelyen tartandó közgyűlésén Csury Jenő dr., miniszr. osztálytanácsos személyesen ismertel.

— **Gyűjtés a Csány szoborra.** Muraköz egy lelkes honleánya, Kovács Jánosné úrnő Damása községben, 22 kor. 50 fillért gyűjtött a nagy vértanunak, Csányinak Zalaegerszegen felállítandó szobrára. A gyűjtésen a következők adakoztak: Kovács János, Kovács Jánosné, Többen 5—5 kor., Mesterich Aladár, Ehrenreich N., Kovács Jenő, Farkas Lajos, Ávár Gyula, Kovács Dezső, Holtzer Béla 1—1 kor., Ehrenreich Arauka 50 fill.

— **Halálozás.** Bernyák Károly helybeli magánzó, mint részvétellel értesítünk, mely gyász érte édes anyjának, özv. Bernyák Ferencné, szül. Kautzhammer Amália úrnőnek elhunytával. A meghaldogult, ki Csáktornyan való tartózkodása alatt a jólétegyesség gyakorlásában levékeny részt vett, már hosszabb idő óta Friedauban élt rokonainál s ott is hunyta le örök álmora szemeit. Holttetemét f. hó 19-én Csáktornyára szállították s a vasúti állomásról d. u. 3 óra-kor nagy részvét mellett helyezték el a dravaszentmihályi temetőben levő családi sírboltba. Elhunytáról a család a következő gyászjelentést adta ki: Alóflrottak fájdalomtól megtört szívvel jelentik, a szeretelt felejtethetlen jó anya, testvér, anyós, nagyanya és dédánya, özv. Bernyák Ferencné, szül. Kautzhammer Amália f. hó 17-én délelőtt 11 óra-kor, életének 79-ik évében hosszasan szenvedés és a halotti szentségek általós felvétele után Friedauban történt gyászos elhunytát. A meghaldogult hült tetemét 19-én Csáktornyára szállították és az állomásan d. u. 3 óra-kor történő beszentelés után helyezték a dravaszentmihályi temetőben levő családi sírboltba örök nyugalomra. Az engedelmese szentmise áldozat 21-én d. e. 9 óra-kor fog a helybeli plébániatemplomban az Úruak bemutatottai. Csáktornya, 1909. május 18. Béke poraira! Kautzhammer Lujza, Kautzhammer Mária testvérei. Bernyák Károly fia. Bernyák Amália ferjezett. Ribitsch Gáborné leánya. Bernyák Károlyné szül. Szabó Janka menyee. Ribitsch Gábor

cs. és kir. udv. számvevő tanácsos veje. Számos unoka és dédunoka.

A Csáktornyai fennálló «Kedélyes Tekézók Társasága» f. hó 17-én tartotta Horváth Géza vendéglős téli kerthelyiségében szokásos évi közgyűlést és egyúttal a tekézés megnyitását. Határozatilag kimondta, hogy a tekézés estélyek hetenkint kétszer, hétfői és csütörtöki napokon lesznek megtartva. Tiszújtitásra kerülven a sor, elnök lett: Cvetkovics Antal, alelnök Maszlnák József, pénztáros Binder Károly, titkár ifj. Premec Miklós, I. háznagy Cövek István, II. háznagy Sztrahia Károly, választmányi tagok: Benedikt Béla, Kristofics Károly, László Béla dr., Mayder Albert, Petrics Győző, Plichta Béla, Pecsornik Ottó, Zrínyi Károly.

Halálozás. Práger Béla, gyógyszerész, május 19-én, 66 éves korában Nagykanizsán elhunyt. Hült tetemeit 20-án helyezték örök nyugalomra ugyanott.

Majális. A Csáktornyai Iparosifjak Egyesülete pünkösd hétfőn délután, a Horváth-féle kerthelyiségben kóuffetti, világposta, sorolás s egyéb bohóságokkal egybekötött tavaszi táncmulatságot rendez. Kedvezőtlen idő esetében a mulatságot következő vasárnapon tartják meg. A zenét Csicseri Dandy zenekara szolgáltatja.

Tornaverseny. A mai napra az ország fővárosába kitűzött tornaverseny elmaradt, így a helybeli állami tanítóképző-intézet növendékei sem utaztak fel Budapestre, ahogy egyik mulatságunkban ezt közhírré tettük. Az elmaradt országos tornaverseny helyett azonban helyi tornaversenyt rendez az intézet ifjúsága, mely jövő vasárnap d. u. 4 órakor az intézet játszótérén fog lefolyni. A részletes programot lapunk jövő száma hozza, egyelőre csak annyit árulunk el, hogy a versenyt érdekes pontokból állítják össze. A tornaverseny 50 fill. beléptídjával lesz összekötve. A bevétel a növendékek kirándulási alapjának gyarapítására fordítják. Még megemlítjük, hogy a növendékek az ujonnan beszerzett tornadresszben versenyeznek.

Tanulók kirándulása. A helybeli áll. polg. iskolai 28 fiú és 16 leánytanulóval Fiume, Velence, Triest, Adelsberget érintő hat napos tanulmányi kirándulásra indulnak f. hó 27. csütörtökön. Vezető tanárok: Pataky Kálmán igazgató és Boroviák Lajos; a lányok részéről Márton Irma, Tódor Margit a vezetők.

Halálozás. Adelmann Ferenc stridóvári vendéglős, a stridói takarékpénztár r. l. igazgatósági tagja f. hó 21-én életének 54-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése a mai napon, reggel 8 órakor lesz. Elhunytát özvegye, gyermekei és nagyszámu rokonság gyászolja. Legyen áldott emléke!

Jegyző gyűlés. Muraköz perlaki járásának jegyzői köre f. hó 13-án Perlakon rendes negyedévi ülést tartott, melyen többek közt a következő fontosabb határozatok hoztak: 1. A járáskör tagjai nem jegyzőnek részvényeket az «Új Politika Hirlapkiadó Vállalat R. T.»-nál, mert egy új lap megizmosodását nem látják biztosítottak, hanem szívesen támogatnak egy már elterjedt naplapot, mely hajlandó a jegyzők jogos érdekeiért küzdeni. 2. A szervezés alatt álló dunántúli községi és körjegyzői fiú-nevelő intézetébe, mely Győről állítatnák fel, a kör mint ilyen 200 K-val alapítólagként lép be s fizeti a kör tagjai után az évi 1 kor. járulékokat. Ezen kívül minden egyes jegyző belép az intézet rendes tagjai

sorába évi 10 kor. tagsági díjjal, 10 évi kötelezéssel; továbbá minden jegyző megkísérli, hogy köre, illetőleg községe az intézet rendes tagja legyen. Csak helyeselni, méltányolni tudjuk a perlaki járás jegyzői körének ezen, úgy a saját, mint pedig gyermekeiknek jövője érdekében kifejtett ügybuzgóságát, gondoskodását. Bizony fiaink nevelése, tekintve a mai idők nehéz megélhetési viszonyait, sokszor, nagyon sokszor gondolkodba ejt mindnyájunkat. Hiszen e földön csak a neveléssel, tanítással biztosíthatjuk gyermekeink jövőjét, ezt nyújthatja a gondoskodó apa, vére vérenek támogatására az élet göröngyös, keserves útjain. Mily édes érzet az a szülők részéről, ha gyermekeik jövőjét, a saját filléreik árán szervezett intézetben biztosíthatják, hiszen lelkiismeretük nyugodt lehet, mert gyermekök gondos nevelésben, felügyeletben, tanításban részesül. Igaz, hogy nagy az évi áldozat, de tekintve a humanos célt, kamatos kamatokkal térül az meg azok részéről, kik ez áldásban részesülni fognak; s bizonyára minden jegyző fiú csak hálával fog megemlékezni azon nemeslelkű embertársáról, kiknek szívén fektült az intézet létesítése, az ő jövőjük biztosítása. Vajha minden járás ily nemeslelkűen fogná fel a perlaki jegyzői kör intencióit, akkor a siker biztos lenne s a tervezett internátus ügye mielőbb megvalósulhatna.

Dohányozók figyelmébe. A Jacobi Antinicotin hüvelyt a dohányozók annyira kedvelik, hogy sokan utánózzák, de jóságát elérni senkisémet tudja.

Hirtelen halál. Vlahek Mihály hodossányi iparos f. hó 17-én, amint a község utcáján végig haladt, hirtelen összeesett és meghalt. A szerencsétlen embert szívszélhűdés érte. Özvegyet és 2 gyermeket hagyott maga után.

Hirdetmény. Ezennel közzétételük, hogy Csáktornya község, továbbá az ide tartozó összes majorok, puszták, malmok, tanyaék és telepeken lakó minden férfi, aki magyar honos, a folyó esztendőben legalább 26. életévét betölti, a magyar nyelvet érti, azon irni olvasni tud és évenként legalább 20 korona egyenes állami adót fizet — amennyiben pedig időleges adómentességet élvez, 20 kor. egyenes áll. adónak megfelelő értékű vagyonnal bír, továbbá az adózókra való tekintet nélkül: köztisztviselő, lelkész, a Magyar Tudományos Akadémia tagja, tudor, okleveles tanár, ügyvéd, mérnök, építész, hajóskapitány, gazdász, gyógyszerész, vegyész, erdész, bányász, tanító, sebész, állatorvos, továbbá az, aki a felsőbb művészetit vagy más felsőbb szakiskolát elvégezte, végül aki a középiskolai záróvizsgát letette, f. évi május hó 27-től 29-ig terjedő napokon d. u. 3-tól 5 óráig — az alaplajstromba való felvételé végett — a városház nagytérképében székeltől összeíró bizottság előtt személyesen, vagy meghatalmazott által is megjelenhetnek. Csáktornya, 1909. május 8. Az összeíró bizottság.

Temetés pap nélkül. Egy, a Felsőmuraköz VIII. Hegykerületében lakó polgártársunk, Koraj István földműves f. hó 19-én felkereste lapunk kiadóhivatalát s fájdalmas, panasz hangokkal adta át az alábbi, sajátkezűleg megírt horvát levelet lapunkban való közlés végett. Koraj István kérelmének eleget téve, minden kommentár nélkül közöljük magyar fordításban a levél tartalmát. — Szomorú hallani ezt az eseményt, amely még nem volt a mi Muraközünkben. Ezt minden ismerősömnek újságolom. Feleségem

május hó 15-én meghalt, temetése május hó 17-én volt, de Králcics Bálint (szelencési plébános) nem akarta kikísérni, sem a káplán úr (Vadla Tamás) köteleességét teljesíteni. Gyalázatosan cselekedett ellenem, először megkeresett, hogy előre fizessék neki, ezt teljesítve, Zsifcsec József szelencési Jakossal elküldtem neki a 15 kor. fizetést. De amikor a holttemet el kellett volna kísérni, a szerencsétlen plébános nem akart menni. A pénzt visszaküldte a fuvarossal, azzal, ki e szolgálatra ki volt küldve. Ez a rossz, a keresztény hitben felnevelt s hozzá iskolázott ember még a káplánnak sem engedte meg azt, hogy a holttestet a temetőbe kísérsje. Jézus nevében így gondolkodtam s a mintegy 100 jelenvölt embernek azt mondtam: Jézus nevében térdejlünk le s mindegyik legalább egy «Miatyánk»-ot imádkozzon el. És feleségem holttestének eltemetése pap beszentelése nélkül elvégeztetett. Koraj István — Ismételjük, nem fűzünk bővebb kommentárt a szelencési plébános ezen eljárásához, hanem várjuk tőle vagy a cáfolatot, vagy pedig azt, hogy y mivel indokolja a fenti lelkellen eljárást?

K ö z ö n s é g k ö r é b ő l .

A csáktornyai tisztújítás utójátéka.

Bolond leték a választáson.
Egyszer egy házban tűz ütött ki. Csak úgy égett, ropogott a tető, mint a pinty... A füst a házigazdát pont az ágyból kergette ki. Ezt az urat B-nek hívják — a keresztnevéről, sőt egy ujjal is hívják. Ez az úr hiányos fehér kosztümben szaladgált a tűztől megvilágított udvaron, ahelyett, hogy oltotta volna a tüzet... Egyszer csak a felesége rákiált: Pernát, a nattrágot fet rá! Pernát, a natúágot fet rá!... Ugyanígyen kétségbeesett kapkodást láthatunk a figyező és a kevésbé figyező zemek a 13-iki választáson is, amikor is a választás előtt már mindenki tudta, hogy ki lesz a bíró s Bernát kapkodott, mint Bernát a ménkőhöz szokott kapkodni... és nem tudta eltitkolni, hogy valami komoly baja volt és csak azért, hogy a választás komolyságát az éretlen vicceivel lerontsa, egy olyan nevet nyomtatott a szavazó cédulákra, amirez eddig semmi gúny, sem tréfa nem fért akkor, amikor tudta, hogy az a bizonyos nem is gondolt arra, hogy kandidáltassék. Ilyenkor egy jóízű embernek eszébe jut a régi világ, amikor az udvari bolondok szerepe nagyon hálás volt; de ma már kiment az a divatból; talán azért, mert már eljártották a szerepüket, talán azért, mert ma már van Mátyás diák... és talán azért, mert az ilyen udvari bolond ma már a kutyának sem kell.
Pernát az ódiomot ne vedd rád.
Egy érdekelt.

Nyiltter.*) Nyilatkozat.

Egy budapesti cég, mely a «Szent Erzsébet Háziipar Müintézet és Jézus szent Szive Paizs kiadóhivatal» hangzatos cég alatt személyemre vonatkozólag becsmerítő nyilatkozatot tett közé, mely tele van valótlanságokkal.
E körülmény miatt leutaztam Budapestre, és sok utánjárás és fáradság után megtaláltam a hangzatos nevű céget, kinek üzlete egy szűk kis pincében van elhelyezve és az egész raktára egy pár képhől áll, tulajdonosa egy Aufferben József nevű egyén, de az üzlet nem is az ő nevén és a «Szent Szive Paizs kiadóhivatal» nem is létezik és dacára ennek ezt felhasználja jogtalanul reklám céljából.
Kijelentem, hogy én náia soha sem voltam alkalmazásban, hanem azelőtt és most is az Oppenheim és társa cégnél vagyok alkalmazva és ez a cég a legtisztességesebbek közé tartozik.
Ezek után a nagy közönségre bízom, hogy ily egyének nyilatkozata milyen értékkel bír.
Heinrich Róbert.
*) E rovat alatt közöltéknél nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika vu Drávavásárhely.

Izdateljstvo:
knjižara Strausz Sandora
kam se predplate i obznane pošiljaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: svaku nedelju.

Prodajna cčna je:

Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert leti 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fl.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

MEDJIMURJE

Odgovorni urednik:
RHOSÓCZY ELEK

Glavni surednik:
BEZENHOFER MIHALY

Izdatelj i vlastnik
STRAUSZ SÁNDOR.

Čuvajmo si marhu od betégov.

Vozna marha i sve-druge domaće zivatinje su uvék podvrzene svakojačkim betegom. Jesu pogibeljni betegi, šteri se jako lahko širiju i iz šteroga betega skomom né moći zvrčati beležno marše ili živinče. Takov beteg je na primer i on, od šteroga svinje jako doli ideju, gineju.

Jesu svinje, štere na pašu ideju, pak tam dobiju ovoga betega; neštere pak zbeležaju i pogineju, makar su niti né bile nigdar vuni. Pak kak su ove zbeležale? Tak, da je nešči na opravi, na škornja, ili kak god drugač, lahko morti s kakvom posudom donesel takve mikrobe, s takvoga mesta, gdje već ov beteg trpi.

Kak bi se morali proti ovomu betegu braniti? Najglavneše je, da v redu, v čistoći držimo koca, sallaša, mesto, gdje su svinje zaprte.

Lani je bila i letos je velika suša. Sve mlake i vu jarki voda je ili presušila, ili je tak malo, da je ono već ni zdravo svinjama za piti.

Vu takve mlake k tomu još nahičeju mrcine i kajkakvo smetje, od česa se tam voda sva skvari, i od toga svinje još leže zbeležaju.

Dok je god malo vode tam, s cčeloga sela guske su tam, i zagrdiju vodu. — Ako samo jedna svinja zbeleža od toga, od ove već i druge leže dobiju betega, i ovak se lahko širi beteg.

Hadži Loja.

Dok je bil u zatvoru u Theresienstadtu.

Tko je bil Hadži Loja? Mislim da zna svaki, da je to bil vodja ustašah iliti insurgentah bosanskih, koji su se branili proti okupiranju Bosne i Hercegovine, gde je mnogi naš viteški soldat zaglavil. Kada se samo zmislim na onu lopovštinu od strane ustašah pri Doboju, gde je usled izdajskog licumierstva bosanskog puka, koj je pri ulazu naše vojske — husarah — iz svega grla kričal »živio!« a pri odlasku, kad su u klanjcu ustaši iz briegov na nje navalili i skoro sve postričali, jer ovi sakritog neprijatelja niti nisu mogli videti, pomagali su ustašam i on prije »živio!« kričeći puk bosanski — dakle svi poprieko lopovi — kukavice, koji se odprto nisu ufali boriti, kak se to za poštene ljude i viteške soldate pristoji, već sakriti, iz zasjede, kak razboj-

Zato ve, da je malo vode, bi jako hasnovito bilo, da bi kanas i poldne pustil dimo svinje, da se nebi na paši kakve god grde, skvarjene vode napile.

Drugi beteg je opet šteri med mladim zrokuje velikoga kvara. I ov beteg se tak širi, da mladince jedno od drugoga dobi ovoga betega. Brani se je tak moći, da jako v čistoći je treba imeti kokošinoga ili mladinskoga koca. Ne samo na leto jenput, da čete lena ili konoplje sejati je treba kokošinjaka s čistiti, nego svaki tjeden barem jedanput ga je treba zmeti, pak okoli presnice i drože s vapnom poličiti. Na pod je treba hamoka nasipati.

Paziti je treba, da svaki den frišku vodu dobiju v posudu. Najbolje je posudu držati za ti kraj, v grabi se skvari voda.

Ako bi morti spazili, da pri susedu ili gdje bližu već kakov pogibelj, onda jim denite v posudu vu vodu šteru pijeju salicyla, kaj je moći v pateki kupiti.

Ni moći dost opominati ljude na to, da ve, gda tak jako se širiju ovi betegi, imajte malo bolje brigu na to, kak bi bilo moći ove betege dotrći. Tak teško slane neštere, da jim dojde zapoved, da si moraju koca s vapnom poličiti ili s karbolom poškopiti. Spameten človek niti zapovedi ne čeka, nego sam napravi sve, kaj misli, da hasni proti ovoj pogibelji.

Najte dopustiti, da na kraj sela svakojački smet, ili kakve mrcine nahičeju v grabe ili v mlake.

Nebi smeli dopustiti niti to, da tam, kam svinje, krave ideju na pašu, da tam

leu, konoplje namačeju. To je pak skomom po cčelom Medjimurju tak. Kak bi anda ov beteg mogel već jenput prestati?!

Ve na protuletje, přem ako bude tak suša, v čuda mesti, gdje krave na pašu bodiju se pripeti, da krave krvavo šćiju. To je tak pogibeljen beteg, da ako za par dni nepomoreju, marše mora poginuti. Tu najte nikve coprije probati; najte vraćiti onak, kaj je né vraćivo, nego ako niti je né pogibeljno, zato itak je smešno k tomu odurno, kaj bi si svaki človek moral znati premisliti, da makar marše vraći, zato s takvim poslom je né moći zvrčati.

Takvoga betega, je moći zvrčati, ako odmah, kak spazite betega skuhate na jeden ili na poldrugi liter vode za dobru duplišnu šaku glogovoga listja skup s malo petroželjom; treba je nuter deti za krajcar za dva jaluna. Da se ovo dobro zevri treba je precediti, i da se prehladi kravi v lampu naljati. Ako bi bito potrebno, moći je to dvaput napraviti, i onda bude zasegurno pokazano.

Još jeden beteg je, šteri takaj ve na protuletje pri krava naprè dojde. Ve jako rada oteče kravam vime. To je takaj tak pogibelen beteg, da ako zamudimo vraćiti, marše mora poginuti. Ovdje je opet ovak moći pomoći: Zvrčati je treba jedno vekše željezo. Ovak vručje je treba pod vimenom držati i na to vručje željezo dojtii. Od ovoga sputa, kaj se tam napravi, mine ona velika bol i ako parputi to napravite za kratak čas se čisto zvrčati.

nici. U istinu, kad se na to zmislim, posve me projde volja o takovih junačinah (u zapčku) pisati, a najmanje o njihovom vodji, koj nije bil bolji od njih. Medjutim okupacija je bila provedena, ustaše razpršeni, njihov vodja Hadži Loja ulovljeni, pred sud stavljeni i na pet godinah tamnice obsudjeni. Sve to se je sbivalo prije trideset godinah a Hadži Loja je svoju dosudjenu kaštigu odsedel u maloj tvrđavici Theresienstadtu.

Kako se je onde za to vrijeme vladal i kak se je šnjim postupalo, pripoviedal mi je jedan na manevre lietos putujući officir, koj je baš u ono vrijeme služil u Theresienstadtu kakti kadet te je i više krat došel sa tim zatvorenim vodjom u dodir s spomenek. Officirovo pripoviedanje o tom čovieku vrlo je zanimivo, pak sam stoga odlučil to takaj predati dalje u širji krug, — em će cčielo, izgledati kak jedna baš liepa pripoviest.

Hadži Loja je auda bil pet godinah u

zatvoru u takozvanoj maloj tvrđavici Theresienstadtu u Českoj. Ali se je činilo, da taj zatvor nije bil toliko nepovoljan Hadži Loji, koliko straži i u obče osoblju, koje je imalo na njega paziti. On je bil visoki jaki muž, hitro i nad svakom malenkostju se je znal do biesnila uzrujati, pak jer se je držal za mučenika i skupa junaka, kak je to n. pr. Andreas Hofer u Tyrolu bil 1809 godine, to je višekrat došlo med njim i strazom do goropadnostih, koje bi u slučaju za ovu mogle imati posledicah, da se nije na vlas točno pazilo, kako da se iz kolotečine neizjaje, jer je bil nalog, da se sa Hadži Lojom ima tako obzirno i voljko postupati, kak je to samo moguće i radje njegovim hromu popuštati, nego da bi do ozbiljnostih došlo. To je bil nalog iz višjeja miesta, koj je polučil to, da je Hadži Loja, makar u zatvoru, bil slobodniji od onih, koji su imali na njega paziti.

Kérjen mindenütt valódi egyiptomi „NIL“ szivarkahüvelyt és szivarkapapirost,

mely a dohányzás alatt nem lesz sem ZSIROS sem FEKETE.

Cs. és kir. szabadalom 57. szám 1896. március 15.

Csak akkor valódi, ha a „NIL“ név és a krokodil védjeggyel van ellátva.

Pri svakom betegu je glavno, da si skrb zemet odmah, da s čim predi pomoret. Ar beteg se itak neje ravno onda započet, da ste vi spazili, nego segurno već par dni predi, ar siromaško marše tak dugo trpi, dok beteg bolje vun vudri, i da već gazda ili sto s maršetom baraće sam more spazili. Onda je već beteg pogibeljen, i žuriti se je treba, da pomoret.

Politički pregled.

Vu Magjarskoj politici je sve tak kak je bilo. Vezda je bil nemski cesar Vilmoš II. vu pohadjanju pri našim starim kralju, zbog toga se malo kaj zna iz politike. Veliu da su prilikom Vilmošovog pohadjanja vu Beču znameniti dogovori bili med njim i našem kralju. Tak pišeju novine, da je i Vilmoš spomenul kralju, da se naj oređi stvar sa Magjarskom mirnim putem. Vilmoš je zalem i napitnicu držal, vu kojoj se je spomenul iz nas kakti iz vitežkog naroda.

Vu Austriji se sada opet jako srdiju na nas. I to zato, jer je kralj dopustil da se vu Bosniji napravi tak zvana agrarna banka s magjarskimi penezi. Ova banka bude bosnijske kmete odkupila od robota, te je bude stalno nastaniti dala i peneze jim posudila na fal interes. To je jako razsrdilo Becke purgare i oni su vu njihovim orsačkom spravišču strašno napadnuli na barun Buriāna, zajedničkog financministra i vodje Bosnije, da kak se je on podufal to načiniti, da je to dozvolil magjarom. Ali poleg svega toga bečkog larmanja se je već banka odprla sa velikimi penezi i počela je svoj posel. Becki purgari pak naj samo larnaju.

Vu Horvatskoj je to novoga, da su bečki purgari pohodili zagrebcane i pregledali horvatski svēt. Bilo je med njimi veliki i malih, obrijenih i kosmatih, pa su se jako zabavljale zagrebačke frajlice nad tem bečkim cirkusu.

Proti serbom dalje teče rasprava vezda su već blizu sto svedokov preslušali.

Vu Slavoniji jako ideju horvati proti magjarom. Vu takvim mestah, gde čisto svi su magjari, jim popi nedaju vu cirkvi

magjarski popevati. Vidite dragi medjimurci, kak bi Vam bilo da bi Vas lērski apostoli na lepek dobili. I vi bi morali lērski popevati vu cirkvi.

KAJ JE NOVOGA?

— **Sprevod bez svećenika.** Jeden, u Gornjemmedjimurju, u VIII. Distriktušu stanujući naš prijatelj, Koraj Istvan poljodolavec je tekućeg meseca 19-ga dana poiskal izdateljstvo naših novin, i žuhkom srcem, tužnimi glasi je prek dal jednoga, svojim rukami pisanoga lista, prosec, naj ovo pismo vu naših novin nutri denemo. Korajovo prošnju ispunimo, i njegov list, kak on piše, sledeće glasi: »Žalostno je čuti ovo dogodjenje, koje nije bilo v našim Medjimurju. Ovo vam nazovim svem svojim poznaucem. Žena mi umerla 15-ga majusa, sprevođa imala 17-ga majusa. Ali Kralič Valent (selnički plebanos) nē je stel sprevoditi, nit gosponono kapelano (Vadla Tamaš) dužnost to svršiti. Nasramotno delal je proti meni, prvič me za išče, naj mo naprē platim, ovo sem ja spunil po Žitčec Jožetu Selnice stanovniku; 15 korune poslal sem mu plaču, a da je treba bilo tēlo sprevoditi, ov nesrečni župnik nē je stel iti. Peneze poslal po foringašu nazaj, onim, koji je po ovoj službi bil poslani. Ali nečemurni, vu kršćanjski veri gori odhranjeni, k tomu školani niti kapelano nije to dopustil, da bi mrtvo tēlo vu zemljo sprevođil. Vu Jezusa ime ovak sem si mislil, do 100 ljudi bilo, ovak sem njim rekel: vu ime Jezusa pokleknimo doli i svaki naj barem »Otec naš« Boga s molli. I moje žene tēlo zakopano, bez blagoslov popa se je doveršeno. Koraj Istvan.« — Ktomu listu nē smo nikaj k coj deli, niti vkraj vzeli. Čekamo, jeli bude se Kralič plebanuš glasil, i ali će ovoga lista oprogravati, ali pak skim bude to sramotno dogodjenje obrazložil? Skrb budemo imeli, da će ov list zagrebačkomu nadbiškupu u ruke dojtli.

— **Zakadenci.** Nemine skorom den, da nebi čovek čital za cigane, da tu ili tam ostaviju za sobom kakovu zločestoču. Ne za čuditi, delati neče, a živel bi rad, kak i mi drugi, dobro, bez svake nevolje. — Nerodi

mu polje nit gorice, drva ne cepa, to si natrga v najbliznijoj sumi ili plotu; vderu neide, kajti tam tre delati, za školu da se niti nespominamo, de bi se kaj dobra i lasnovitoga navčil, nego lindra po svetu, od sela do sela i čaka na priliku, de bi koga mogel okrašti, porobiti. I vu tom negledi na sredstva, po kakovim putu dojde do cila, ako neide z lepa, niti umorsta se nepreboji. Vužeje, kole kak divja zvēr neđuze ljudi, samo da do penez dojde. — Ve opet iz Nagyvarada pišeju, da su v onoj okolici šteli opetovati ono grozno umorstvo, kaj se v Danošu pripetilo, de su krčmara s celum familijom skončali. — Blizo jednoga brega, kre biharskoga klanjca stoji jedna stara čarda, čista na samoči, sve okoli sami bregi i sume, a hiže nigdi. Vutu čardu idu na kupicu vina semari, koji se zvaraša povračaju k domu. — V sređu tjedan v zorji se krčmar prebudil na veliku larmu. Skočil k obloku i onda vidi, da na vulici stoji do pet ciganskijh kordelah, pune s decom. A muži i žene su tukli, rezbijali stenu i vrata na krčmi. Bilo jih je do dvadeset. — Krčmar je zgrabil za revolver i strelil tripud na nje ali cigani su se ne prestrašili nego dalje trli. Več su popuščala vrata i već se bojal krčmar, da za dve—tri minute vdereju nutri. Onda na sreću se čuje, da zdruge strani klanca ružiju kola. — To je v strah naglano cigane, ostaviju čardu i poskrijeju se kre puta v grme i svaka kola, šteta su mimo išla, zastavili su i doli zjemali, kaj je bilo za vkrašti. Od jednoga su vkrali tele, drugomu lonce, kruh, meso, sir i druge svari kaj je na sejmu kupil. — Z trejih občinah su došli ljudi k žandarom javit, kaj su z njimi cigani napravili. Redarski kapitan je taki na trag došel, i dokazal, da su se cigani na dvoje rastrgli. V jednoj sumi su čeli šereg ciganov našli. Kapitan je najenput med nje jahal, koji su se na kolena hitili i kričali: Presvetli kapitan, kušnjemo jim ruku, mi smo ne dužni. — Nego da je kapitan za sablju zgrabil i cigani su spukli vun revolvere, nože i tak nahrupili na redare. Redari su sabljami zbili vun zruk ciganom oružje, i nazadnje su se predali. — Odmah su je polovili i zvezali. Na to su i

On je imal za sebe samoga celicu, u kojoj si je mogel sam kuhati ritualno iliti po svojoj vieri, a da ga nitko nije bunil, ktomu je moral dobivati rizu, putra, zelje i janjetinu. Njegova celica je bila dosta prostrana soba, v njoj je bila jedna postelj, jedan stol i jedan stolac, zatim jedna peč, na kojoj je kuhal i jedan veliki železni lonac.

Jednog dana je došla straža vizituvat u njegovu celicu, on je baš molil, a straža se na to nije obazirala već je samo svoje obavljala; ali je ona tu delala računa bez Hadži Loje, koj se u svojoj molitvi od nikoga nije dal buniti. On hip je zgrabil velikoga železnoga lonca te ga je hitil u vrata, med kojimi je straža stala tak, da je ista skupa svojem nabtemi puškami pobiegla, a to je morala, jer je nalog glasil na najveću obzirnost. On je loncom probil vrata te je dalje mirno obavljal svoju molitvu ili kak je on to po turskem običaju imenoval »klanjanje.« Officir veli, da je vrata, koja je loncom potri, moral i platiti, ali za to je ipak rekel, da ako ga dođu opet buniti pri klanjanju, on njim opet to isto učini.

Njegova šetnja je navadno bila jednu uru prije i jednu uru posle jela, medjutim je on na točnost držal toliko, koliko maček,

da nesme krasti; kad je bil na šetnji, a vrijeme je došlo, da ide u svoju celicu, pak ga je stražar na to opomenul, a njemu se je hotelo duže vani ostati, onda su sve opomene stražarove bile badava; pak makar je konačno bil i strogo — soldački — opomenul. On se je učinil, kak da nečuje. Ako pak su hoteli ga silom nutar odpejlati, postavil se je Loja u jedan kut te je on hip odkapčil svoju drvenu nogu, — on je najme bil ranjeni ulovljen te su mu morali jednu nogu odrezati — i jaj si ga onomu komu bi la noga u glavu doletela bila. — Stražari su se opet svojem puškami natrag potegnuli, jer propis je glasil: »Obzirnost!«

Ako je lko Loju zapital, kak mu ide, uvijek je odgovoril: — »halb gut — halb schlecht,« iliti na pol dobro, na pol zlo. Jer se ondē nemački govori, to se je i on svremenom nekaj tući naučil. Velikom odusevljenjem je znal pripovedati o svojih junackijh dielih, oči su mu se kresile a tielo zadrhtalo, te je mnogo krat znal reći, da kada iz zatvora izide, bude opet veliki vodja ratne kolone, pak će proti neprijatelju vovejati, a jer mu je noga odrezana, zajašiti će konja i onak u rat voditi svoje ljude za slobodu domovine.

Theresienstadt je zatvor za soldačke zločince, pak su tam izključivo soldati zatvoreni. Ovim soldatom je zabranjeno pušenje, ali Loji je bilo dozvoljeno i ovu okolnost je potmajni turčin upotriebil za sebe, jer trgovac je bil poprek i povduž. Kažnjenici su vezli ženske stumpe, a on je od njih te stumfe kupuval za duhan, kojega je on u zatvoru jedini imal i kojega su oni onda potajno pušili; pak kad je takovih stumfih dosta nakupil, pustil se je, tobože, da je betežen. Onda su ga morali, betežnika, metnuti u špital, gde je on svoje stumfe dobro prodal; a kad je zadnju na novac obrnul, je ozdravel, te je opet došel u tvrdjavu i svoju trgovinu opet nastavil. Moglo bi se pitanje staviti: »Je, pak zar nije bil vizitovan!« A tko bi se to bil podufal? Ako je došla kakova inspekcija, tak on je svaki krat imal imal nieke želje.

Predpostavljene, koji su mu njegove želje izpunjivali, nazival je »Gutmensch« iliti dobri čoviek, — a drugčije se nije niti generala bojal nazivati »Schlechtman« iliti zločesti čoviek, ako mu je ovaj gde gda znal kaj onak po soldački odrezati.

Na svojih šetnjah je uvijek sobom nosil nieku telu čisla, iz kojega je svoje molitve

cigani pripoznali, da su krivci i da s talbine živju. — Još jih je odzadi do 5 kol koje, su ne polovili. Ve je čela trupa redarov poslana vun, da i ove poloviju i spraviju na hladilo.

— **Ljubav črlenoga orlina.** Iz Newjorka pišeju: v Panswalle živel je stari farmer Barberton Joe svojim ženom već trideset let vu najljepši ljubavi. Četvero dece je imel. Stari farmer i njegova familija su v najlepšim miru živeli med indijanci i frizko su se navčili indijanski jezik. Ove dneve se fönök indijanski Red Eagl, koj je na velikim glasu radi svoje krvočnosti postavi k staremu farmeru kakti snobok i pod siloma je štel, da stavec da njemu »črlenomu orlinu« (tak ga zoveju indijanci) 18 let staru čerku Edmeju. Ali puca je niti ne dala čuli od toga, zato je otec s penezi štel obniti indijana, da naj se odreče od toga, ali indijan se norca napravil z njegovih penezov i rekel, da naj si otec napravi s penezi, kaj oče, on je ne došel po peneze, nego po pucu. — Nazadnje su se tak dogovorili, da za jen tleden opet dojde fönök k farmeru i onda buden zaruki. — Na rečeni den se indijan postavil k farmeru, koj ga je lépo podvoril. Puca se tak držala, kak da njoj je jako po volji, da je po nju doše. i podjedno natakala mu v kupicu jako vincel. Da se več fönök tak napil, da je ne mogel na nogaj stati, naša mlada Edmea spukne vun s pod pojasa jeden ošter i porine ga indijanu v hrbet tak, da su samo črenja stala vun. — Ali indijan je bil potmajen. Vu blizini hiže je skril svoje vojnike, kojim je zapovedal da za nekoi čas dojdou po njega. I tak se pripetilo. Indijani su za čas doružili k staromu farmeru i prestrašeno gledali vmorjenoga fönöka, črlenoga orlina. Staroga farmera i njegovu čelu familiju su zbog toga na drobne falacke rezčepali, — a hižu su mu vužgali i do fundamenta raztepli. Na tak žalosten konec je došla ljubav črlenoga orlina.

— **Mrtvo telo v kufuru.** Z Beča pišeju sledeće: Jeden Šaringer zvani sluga je svoju zaručnicu, jednu sobaricu najpredi vmoril, onda telo rezrezal na talate i meso spakoval v jen kufer i odišel z Beča. Za

mrmlal i na čase kruglicu za kruglicom: na dreti spuščal, kak to i mi čišlo molimo. A kad su ga pitali, kaj to znači, kada kruglici po dreti spusti, je odgovoril, da to znači: »Es ist nur ein Gott — nix zwei Gott!« iliiti da je samo jeden Bog a ne dva Boga.

Najvećem poštovanjem je govoril o Kristušu, njegovoj materi Mariji i arkangelu Gabrielu. On je u obće bil na svoj način izobražen, znal je mnoge stavke iz svetoga pisma staroga i novoga zakona, pripovedal je o svojih putovanjih u Meku i o grobu proroka Muhameda, te je preporučil poštovanje istoga. Osobito se je ponosil svojim naslovom »Hadži«, kojega znamenovanje je rado tolmačil. »Hadži« je sveštenik, koj je bil pri prorokovom grobu u Mekki, koj se je onde klanjal i prorokovoga groba smel dotaknuti — je rekel.

Kada je došlo vrijeme, da će biti iz zatvora odpušćen, nastali su sa Turskom pregovori, jer u svoju domovinu u Bosnu ga naši više nisu smeli pustiti. Loja svoju domovinu više nije videl. On je od Turske dobil malu penziju — čini mi se da je prepovedajući mi oficir rekel osam sto forintih u našem novcu — te je bil interniran u

par dnevoj je došal v Braunau, Je mu roditelji stanujeju, — ali predi je poslal kufra, za kojega je niči ne znal, kaj je vu njem. — V Braunau je poiskal svoje roditelje, koji su se ne mogli dosta prečuditi njegovomu ponašanju. Očvečer su najpredi našli mrtvo telo njegove cerke, koja se od prve žene rodila; nju je očemeril. A za čas su njega našli nedaleko od hiže na jednoj senokosi s prezezanom šinjakom. — Pottlam su ofnali kufra i nutri našli mrtvo telo njegove zaručnice. — Telo je moralo više dni nutri biti, kajti je već širom išlo. — V žepu Šaringerovim su našli jeden list, vu kojem piše, da ga je smrt prve žene spravila na to, koju je ne mogel pozabiti.

— **Novi beteg v Europi.** Z Rima pišeju, da je tam Grassi professor novi beteg opazil, koj najveć ljudi pobira v Sziciliji i v Kalabrijii. »Kala azdr« se zove ov beteg i jako je spodoben k »malaria« zvanomu betegu: žuč oteče, betežnik opadne vu strašnu vručinu i za kratko vrème je mrtev. Ov beteg najbolje ide na decu i koje dete toga betega jenput dobi, ono je već zaručeno smrtrjom. Zmed stotine ako jih 4—5 ozdravi. — Professor je prosil kormana, da naj se žuri sve sile upotřebiti, da se proti tomu betegu braniju, drugač se razširi po celoj Europi.

— **Obesil se.** V Szekszardu se ove dneve v reštu obesil Rudolf Martin reštant, koj je ne zdavnja po nećemurnim putu skončal Toldai Janoša a 1909. marcuisa 14-ga je zaklal Zeman Janoša palera v Szekszardu.

— **Vumrl je za materom.** V Komaromu je ove dneve vumrl jeden mladi, bogat muž Szentmiklósy Gyula, koj se skončal od velike žalosti, kaj mu je mati vumrla. — Od pottlam se navék tužil, da on to nemre preživeti. Ove dneve je više prijateljov bilo pri njem, koje je zastavljal, da naj tak dugo ostanaju pri njem, dok on vumre. — Pajdaši su mu to ne steli verovati, makar je već onda nuter zel čemera, kokain i morfium. — Od toga je strašne muke dobil, od česa je ran o polnoći vumrl.

— **Koj se na križ dal pribiti.** V Mexiki stanujuči indijani su jako pobožni

Medini, kamo su njegove žene već naprvo otišle bile.

Kada je Theresienstadt ostavil, blagoslovil je sve ondešnje, a k tomu je još i nazadnje načinil dobru trgovinu, jer je svoje ime napisal na mnoge cedulice i ove po dva sexera tržil, a bogatiji mu je i po forintu dal.

Jedan strazemešter ga je sprovdjal do granice. Oni kad su oba u Leitmeritzu seli na željeznici u vagon i vlak je već hotel oditi — eto strahote! Loja je opazil, da je u Theresienstadtu zaboravil svoju mašinu za kuhanje kave, koja nije bila dvadeset filerah vredna, te je radi nje hotel iz vlaka iziti i taj dugi put po nju oditi. Mašina je već futkala i vlak se je ganul, a strazemešter je imal muku, dok je Loju za taj veliki gubitak obatrivel.

Loja nije dugo uzival slobode, — skoro za tim je u Medini umrl.

U niekom smislu bil je on izbilja pučki junak, samo tum razlikom, da nikako nije hotel uvideti, da se s okupacijom Bosne i Hercegovine nije nikaj drugo nemeravalo, jedino kulturu i red onde uvesti.

Em. Kollay.

kršćeniki koji svako leto na vuzem v pašajah kažeju predstavljaju muku Kristuševu. Ov fanatizam je vnoiguput na takove čine pelja, da bez pameti delaju. — Letos, se jeden Zambrano zvani indijan ponuaj, da on se da za Kristuša, i pretpri sve one muke, koje je Kristuš trpel. Fanatizirani indijani su s veseljem privoljili k tomu i na zeleni četrek su čoveka grozno z bičovali a na veliki petek je moral nesti težki križ. — Na jednim bregu su ga prevezali s remeni križu, ali on je s tim ne bil zadovoljen, nego potreboval, da naj ga pribijeju s čavli na križ. — Starci su na to sednicu držali i zrekli, da ovu želju mu ne daju spuniti. — Ali puk je već pamet zgubil i sve bolje i bolje kričali, da naj ga pribijeju na križ, prem da on sam oče. — Na to su i starci popustili, donesli ta hamra i čavle, i čoveku ruke i noge priljunksjali. — Aldov je blédi postal, kak sneg, vusnice stisnul skup i niti jenput ne zavjaval. Od velikoga krvotoka je čistu oslabil, i da mu je žena ponudila octa s čučom zmešanoga, zakričal je zadnje reči Kristuševu, dovršeno je i omedtel. — Ljudi su ga doli zeli z križa i deli v jen grob. — Samo pottlam su si premislili starci, da bi ga morali vraćiti; — zeli su ga vun z groba, ali prekesno, kajti čovek je za kratko vrème od strašnih muk vumrl. — Korman je ve oštru naredbu dal vun, da se vu budućnosti kaj takvoga nesme pripetiti.

— **Dinamit i Kristušov grob.** Znamo da na onom mestu, de je Kristušov grob, je lépa cirkva zazidana. — Ovu cirkvu su steli ve pod zrak pustiti nepoznati galzenjaki. Z Ruskoga su poslali jednu sveću, da položaju na Kristušov grob. — Službenikom, koji su pri malti, se čudno vidlo, da je sveća preveć zmetna. Počeli su sveću vizitirati i znašli, da je v sveću jedna željezna čev bila skrta i vu toj cevi je do tri kile dinamita bilo. — Onoga činovnika, koj je na to došel, su lepo nadarili.

— **Gibuće cirkve.** Mak Evey biskup v Kanadi (Amerika) je čudnu zapoved dal vun. — Opazil je da v Kanadi već par let na sve strani delaju željeznice i na jezere i jezere težakov je bez cirkve. Na više kilometrov su od najbližije občine i svetek mesto da moliju, lumpaju i kartaju se. — Nad tim je štel pomoći biskup tak, da je na svaku željeznicu priredil par gibučih cirkvah, waggone je dal predelati tak, da tak zglediju kak kakova kapelica. — Svaka gibuča cirkva ima svojega popa. De god težaki delaju svigdi je jedna takova cirkva.

— **Turski sultan pod ekžekucijom.** Z Berlina pišeju da je Bier doktor pod ekžekuciju dal zeti turskoga sultana, Abdul Hamida v nemškim banku ležeće peneze. — Bier doktor je više let vračil sultana i ve, da su ga detronizirali odišel je z Konstantinapolja bez toga, da bi mu bil platil. — Bier doktor 180 jezer korun prosi od sultana za svoj trud.

— **Črna ruža.** Belo, črleno, pisano ružu smo već vidli, ali črnoga šipka još ne. — Kak z Szentpétervara javiju ve je tam jeden vrtlar znašel i črnu ružu. — Ve bogate gospe drugu nekupuju kak črnu ružu. Istina da je draga, po 50—60 rubelov plaćaju za jednu. — Veliju, da je črni šipek kam duže frižek, kak ovi drugi. — I prez vode tri dni frižek ostane, k tomu jako lepo diši.

Gabona árak. — Clenn zítka.

mmázsa	1 m.-cent.	kor. fill.
Buza	Pšenica	26 00—
Rozs	Hrz	16 40—
Arpa	Ječmen	14 40—
Zab	Zoh	16 20—
Kukoricza új	Kuruza nova	15 40—
Fehér bab új	Grah beli	15 50—
Sárga bab	zuti	13 00—
Vegyes bab	zimésan	13 00—
Kendermag	Konopljenosem	13 00—
Lenmag	Len	20 00—
Tökmag	Koščice	20 00—
Bükköny	Grahorka	16 00—

Császárfürdő Budapesten. — Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénes hévízü gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapmedence- és kádfürdők, melyek kiváló gyógyhatással szolgálnak az összes reumatikus- és idegbántalmaknál. Uszodák, hőlég-, szénsavas- és villamosvíz-fürdők. Ivó- és belélegzési-kúra. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

AZ IGAZGATÓSÁG.

502 5-16

STOCK - COGNAC MEDICINAL

szavatolt valódi borpárlat

Camis és Stock

gőzpároló telepéből,

BARCOLA.

Cognac-gőzfürde, állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt. 856 31-52

Kapható minden jobb üzletben.

Legjobb faszén

KAPHATÓ:

APFELGEZA

mész- és faszénraktárban

Csáktornya

541 2-3

(MRÁZ-féle vendéglő udvarán).

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziasszer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szornak bizonyult kísérésnél, eszéni és meghűlésnél, bőrörvénként használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt borítékátörök óvatossá legyünk és csak olyan áruvet fogadjunk al, mely a „Horgony” védjegyre és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Áru áruvetekben K-80, K 1.40 és K 2.- és áruvetíván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török főzet gyógyszerárban, Budapest. DE Richter gyógyszerár az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi szétküldés.

Millió háziasszonyok tisztítanak

Globus

Fémtisztítókivonatal.

mely a legjobb Fémtisztítószer a világon.

Csodálatos!
4 pár cipő csak 8 korona.

Több nagy gyár fizetési zavara folytán megbizattam 5600 pár cipőnek melyen az előállítási áron alól való továbbadására, miért is 4 pár bőr cipőt (2 pár férfi, 2 női) barna vagy fekete tűzős, nagyság szám szerint — ajánlok 8 koronáért. Utánvéttel.

G. SEIDEL Krakau No. 6.

Nem jó kicseréltetik, vagy pénz visszaadatik. Kockázat kizárva.

551 1-1

Egy jó erős tölgyfa házkapu

egy üzleti ajtó és egy kirakat

jutányosan (egyenként is) eladó.

549 1-1

Bővebbet: **Rosenberg Lajos péknél Csáktornya.**

AZ 1909. ÉVI

ADÓTÖRVÉNYEK

GYŰJTEMÉNYE

bevezetéssel, jegyzetekkel, utasításokkal és magyarázatokkal ellátta ATZÉL BÉLA dr. kir. törvénytörvényes bíró.

ÁRA füzve 10 korona.

ÁRA kötve 12 korona.

Az ebben foglalt törvények külön-külön is kaphatók u. m.

A földadókataszter kiigazításáról és a földadószázalék megállapításáról 1909 V. tc.	1—	Kor.
A házadóról 1909 VI. tc.	1-60	„
A tőkekamat és járadékadóról 1909 VII. tc.	1-20	„
A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok kereseti adójáról 1909 VIII. tc.	1-20	Kor.
Az általános kereseti adóról 1909 IX. tc.	1-60	„
A jövedelmi adóról 1909 X. tc.	2—	„
A közadók kezeléséről 1909 XI. tc.	3—	„
A közszolgáltatások egyesített kezeléséről XVI. tc.	1—	„

KAPHATÓK: FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

" könyvkereskedésében CSÁKTORNANYÁN "

BOHN nagykikindai cserepe

legjobb minőségű fedélcserép legolcsóbb árak mellett.

Tessék árjegyzéket kérni.

Képviselek kerestetnek.

BOHN téglagyár, Nagyikinda.

Szabadalm. BOHN-féle termézetes vörös fedélcserép.

523 5—*

HERKULES MOTOR VALLALAT
BUDAPEST V. VACZI-ÚT 30.

ELISMERT LEGHIRESEBB CSÉPLŐKÉSZLETEK
TELJES JÓTÁLÁSSAL

ÜZEMBEN BÁRMIKOR MEGTEKINT HETŐK.

ELSŐRENĐŰ SZŰVŐGÁZTELEPEK
ÜZEMKÖLTSG.
LŐRŐ ÓRÁNKINT KB. 1½-2 FILLÉR
ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA.
ÁRJEGYZÉK INGYEN.

Legnagyobb újdonság!

- EUFON -

Legnagyobb újdonság!

hangtölcsér nélküli beszélőgépek.

A hiányzó hangtölcsért a „Resonanz” szekrény pótolja, mely által a bántó bádoghangtól egy teljesen szabad eddig utol nem ért természetes tiszta hangot nyerünk.

6 készülék típus legtökéletesebb és legfinomabb kivitelben 75 koronától feljebb.

Árjegyzék ingyen és -- bérmentve. --

535 3—3

EUFON Co. LIMT. BUDAPEST-WIEN I., GRABEN 17.

Elárúsítók Budapesten: FUSZEK HENRIK IV., Ferenciek-tere 2 szám. MUSICA COMPANY, VI., Terez-körút 1 szám.

Steckenpferd-Liliumtejszappan

Legenyhébb szappan archörre és szeplő ellen jó hatással.

Mindenütt kapható!

969 14—40

30 hl. 1908 évi muraközi fehér bor és 56 liter törkölypálinka eladó.

Vizszentgyörgy (Oskolahegy)
ALSZEGHY ALAJOS.

30 hl. 1908 godišnjo medjimursko belo vino i 56 liter dropžganica se prodaje.

Vizszentgyörgy (Oskolahegy)
ALSZEGHY ALAJOS.

534 3—3

HÖLGYEK részére nélkülözhetetlen.

LEGJOBB SZÉPÍTŐSZER A

Földes-féle **MARGIT Crème**

Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kísímitja a ráncokat és az arcot lehérré simává varázsolja, üdít és fiatalít

ÁRA: kis tégely 1 korona, nagy 2 korona.

Kiváló toilett-cikkek: Margit hölgypor (3 színben) 120 kor., Margit-szappan 70 fillér, Margit-fogpép 1 kor., Margit arcvíz 1 korona.

KAPHATÓ CSÁKTORNYÁN:

Pethő Jenő, gyógyszerárán.

506 2—7

Törvényesen védve.

„Kangya-sósorszesz”

Törvényesen védve.

Legjobb fájdalomcsillapító, kitűnő, nélkülözhetetlen háziszor bedörzsölésre.

nagy üveg ára 1 K. 50 fill.

867 29-52

Kis üveg ára 80 fill.

Kapható: Csáktornyán a gyógyszerárán és az egyedüli készítőnél:

Sziics Sándor gyógyszerésznél Kiskomárom

Zalamegye.

(Számos elismerő levél).